

[Ministeren for handel, industri og søfart.] om forbrugsudvidelsen vil blive lidt større eller lidt mindre, men visse skøn kan opstilles. Antager man f. eks., at der blev frit valg mellem smør og margarine, vil jeg skønne, at det vil medføre en beskedent udvidelse af smørforbruget, måske en udvidelse svarende til ca. $\frac{1}{3}$ af det nuværende forbrug — jeg tror ikke, det kan gå meget højere. Det ville betyde 5 000 t, og det ville i valuta betyde en mindreindtægt af i hvert fald 30 mill. kr. Det ærede medlem kan selv foretage samme beregning for sukkerets vedkommende. Og man kan tage restaurationsmærkerne, som blev nævnt. Efter de beregninger, vi har kunnet foretage, efter forhandling med restauratørerne, vil en ophævelse på dette område betyde en mindreindtægt på ca. 7 mill. kr. Man kan tage kødet og flæsken, man kan tage kaffen og de iøvrigt efterhånden ret få områder, der stadig er underkastet rationering, og på den måde regne ud, hvad det samlede valutatab vil blive.

Når man ikke mener, at rationeringernes ophævelse vil medføre noget nettomerforbrug i det totale forbrug, må der altså på andre områder komme en nedgang i forbruget, og det tror jeg også der vil, men desværre på områder, der ikke giver valutabesparelser. Vi har i hele perioden efter krigens ophør set, at efterhånden som penge- og inflationen tog af, efterhånden som inflationspresset var aftagende og varereligheden stigende — jeg går iøvrigt ud fra, ellers er der ingen konsekvens, at det ærede medlem endelig er kommet til den pengepolitiske opfattelse, svarende til regeringens, at inflationspresset er væk, for ellers måtte man antage, at det måtte medføre en stigning i totalforbruget, og jeg forstår altså, at det ærede medlem er enig med os i vor pengepolitiske opfattelse —, har forbrugsnedgangen gjort sig gældende på de såkaldte luksusområder, restaurant-, biograf- og teaterbesøg og måske overfor visse arter spiritus. På disse områder betyder forbrugsnedgangen desværre kun meget små valutabesparelser, og foretager man den valutaberegning, jeg her har givet en skitse af, vil man finde, at et bortfald af disse rationeringer betyder et meget kraftigt valutatab. Så er det, man nærmere må vurdere, om man mener, at fjernelsen af disse sidste tilbageværende forbrugsrestriktioner er så vigtig, at den bør foretages til trods for valutatabet. Det er disse vurderinger, vi bl. a. forsøger at foretage i rigsdagens vareforsyningsudvalg, og det er i hvert fald mit indtryk, at der hidtil i vid udstræk-

ning har været enighed om de resultater, regeringen er kommet til.

Jeg har derefter en række mindre bemærkninger til udtalelser af det ærede medlem hr. Aksel Møller.

Det ærede medlem gik kraftigt ind for, at det frilisteforslag, regeringen nu har udarbejdet, og som er blevet forelagt i Paris, skulle forelægges efter princippet: *do ut des*, noget for noget. Jeg er glad ved, at det ærede medlem har den opfattelse, for den svarer ganske til regeringens, og på den måde vil disse forslag blive forhandlet i Paris.

Det var interessant at høre det ærede medlem hr. Aksel Møller komme ind på toldproblemet. Vi hørte, at den tid, da told kunne anvendes i økonomisk politik, langt fra var forbi. Vi hørte, hvorledes man i Annecy havde forhandlet om told, og hvordan de enkelte lande to og to havde taget toldproblemerne overordentlig alvorligt. Vi hørte det ærede medlem antyde, at man måske på et tidligere tidspunkt burde have ajourført vore toldsætter, altså være gået ind for højere toldsætter her i landet. Disse spørgsmål, som det ikke tilkommer mig at tage standpunkt til herfra, interesserer mig. Det får denne forenede liberalistiske blok, der efter sigende skulle have flertal her i salen, til ligesom at fortone sig lidt, og det er næsten, som om man fra konservativ side tager tilløb til at føre en selvstændig økonomisk politik ikke efter liberale, men efter gammelkonservative linier, og det er interessant, uanset hvad man ellers måtte mene.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller opfordrede os til i Paris at rejse spørgsmålet om lige adgang til råstofferne. Det ærede medlem tænker formentlig her på den såkaldte diskrimination, som betyder, at man fra visse landes side, f. eks. fra Englands, tager højere priser for kul, jern og stål, når de sælges til Danmark, end når de sælges til engelske eksportører. Jeg er helt enig med det ærede medlem i, at dette spørgsmål skal rejses, men jeg er ikke sikker på, at de forhandlinger, der nu skal føres i Paris, netop er det rette forum. Jeg kan imidlertid love det ærede medlem, at på ethvert sted, hvor dette spørgsmål med blot mindste udsigt til virkning kan rejses, skal det blive rejst.

Med hensyn til spørgsmålet om forenkling af administrationen rullede det ærede medlem en meget kraftig røst op fra sine lungers dyb for at spørge mig, hvad vi nølede efter. Det er rigtigt, at der foregår et arbejde for at fremme en mere hensigtsmæssig